

ნეაბობი

N 11 1941 წ. გაზეთი „ნეაბობი“
თბილისი უნივერსიტეტი — 1941

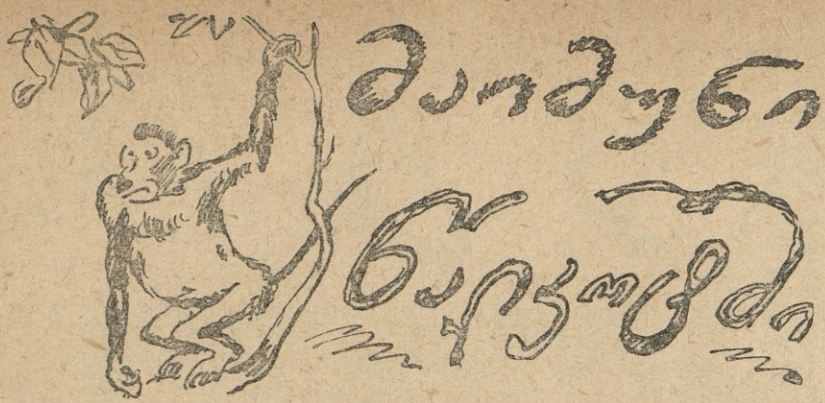
17/11 41
5
287

გავსრისოთ უაზიზების უჩინებელი

საკუთარი გესლით მტვრალი
ეს უჩინებელი საზიზლარი,
მოზობდავს და სურს დახამოს
საბჭოეთის მიწა-წყალი.

მაგრამ ბილწს და ცოფმორეულს
შეეშალა ანგარიში,—
ჩვენ გავუთხრით ღრმა სამარეს,
რომ დავმარხოთ მისი ჯიში.

თოფქვეშ! ჩვენსა აღშფოთებას
არა ჰქონდეს კიდევ, ზღვარი,
მედგარ დარტყმით მტვრად ვაქციოთ
ეს უჩინებელი საზიზლარი!

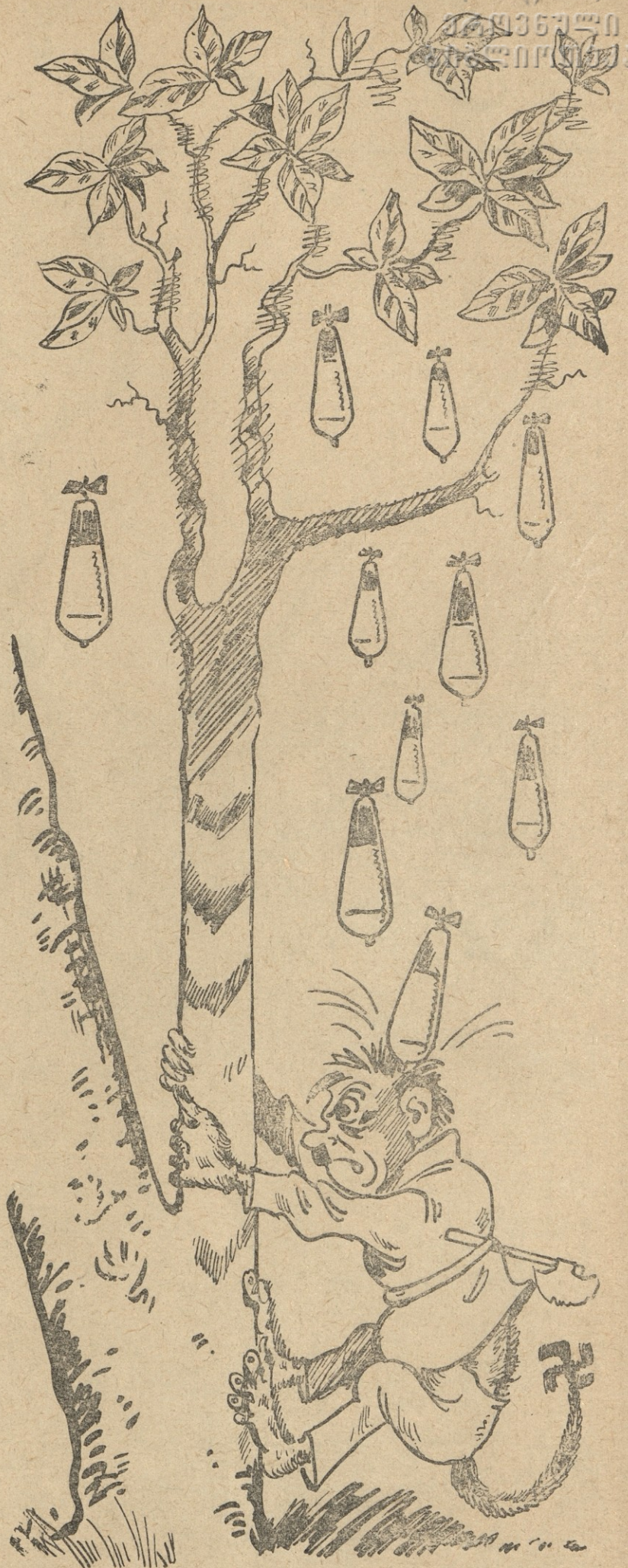
(იგავი სინამდვილიდან)

მაიმუნმა მესერიდან ერთ წალკოტში გადინდა, დაინახა—ნარგავთ შორის დგას კეთილი პალმის ხე და *) ზედ ასხია მას ნაყოფი—გემრიელი, ტკბილი მეტად. მაგრამ პალმა მალაღია, აღმართული ცისკენ სვეტად, ვერ მოიწვდის ვერც იმის შტოს, ვერც მისწვდება მოსაწვეტად, ნაყოფი კი—ელავს, ბრწყინავს—მის თვალების დასაშრეტად. რა ქნას? ილაჯგაწვეტელმა, იწყო ცმუკვა, იწყო ხტუნვა, ბოლოს, ისევ მაიმუნურ გზას მიმართა მაიმუნმა: —„მოდი მოვტეხ“,—სთქვა მან გულში,—„აი, ხერხის მიგნებო!“,— მოვტეხ და ის ნაყოფი ხომ სულ მთლად ჩემი იქნებო?“ აიპარა ქურდულ ცოცვით, აახოხა მრუდე წელი, სინარბის დორბლმორეულმა—წაატანა თათი გრძელი და მოტეხვა კეთილ პალმის—მან წკმუტუნით როცა სცადა, უცბად მიხვდა, რომ ბედს მისთვის სულ სხვა რამე მოეწადა: რტოებიდან ის ნაყოფი, ელვასავით მონასხლეთი— თავს დაეცა, ხალ კლდესავით, დაახვია ბრუ და რეტი, კიდევ; კიდევ და იმ ხილმა, კოსრო ისე გაუტეხა. რომ მაიმუნს თანდაყოლილ ჯიშად დარჩა მანჭვა-გრეხა. მიტომ არის, მაიმუნნი, როცა ხეზე ხედავს კაკალს, უმალ თავზე თათს იფარებს და ვერ მალავს შიშის კანკალს.

* *

მაგრამ რაც იმ მაიმუნმა იწვინა და აიტანა, ის ფაშისმის მაიმუნებს სურთ თვითსცადონ თავიდანა. საბჭოეთის დიდ წალკოტში აყვავებულ კეთილ ნარგავს, უხვ ნაყოფით დასუნძულსა და მზის შუქით მონაქარგავს, მათთვის სულის სიმშვიდე და თვალისჩინი დაუქარგავს,— და რომ ცქერით დაბნედილებს ვერაფერი გაუწყვიათ, ცოფმორეულ მგლებს მსგავსად გმინვა ბევრჯერ დაუწყიათ, მაგრამ რა ქნან? ის ნაყოფი, ის ხეხილი მკვიდრად რგული მწოდდება, რომ პატრონისა გაახაროს მხოლოდ გული, მათ კი, მათ კი, კუჭი ეწვით, დორბლი მოხდით სინარბისა; —„იქნებ ერთი ხილი მაინც მოგწყვიტოთო—კეთილ ხისა“, აჰა, ცოფმა თავისი ქნა—დახშო მათი ტვინის კარი, და განწირულ ფაშისმისა ქოფაკების სპალაშქარი, ქურდულ ცოცვით მოეპარა ჩვენს დიდ წალკოტს—მუნხანათი. და შიგ კეთილ ნარგავ-ნაყოფს წაატანა გრძელი თათი, წაატანა, მაგრამ აწ კი, რაც ხეირი იმან ნახოს, წავიდეს და საფაშისმო მოედანზე იტრახანოს,— ვით იმ ხეზე აცოცვებულ მაიმუნის თავის ქალამ იწვინა და განიცადა ჩამოვარდნილ კაკლის ძალა, ისე ფაშისტ მაიმუნებს თავზე მენად დაატყდებათ ოკიანეს ღელვის მსგავსი ჩვენი გულის აღმუფოთება, ზვავად დავძრავთ, საბჭოეთის ხალხთა მედგარ რისხვის ძალას, და ჩავუმტვრევთ ფაშისტ მომხდურთ ცოფმორეულ თავის ქალას

თარსი

*)—კეთილი პალმა — რომელიც ისხამს კანმაგარ კაკლის მსგავს მსხვილ ნაყოფს.

ნიანგის ღაქსიკონი

აბისინია—ერთგვარი ხილია აფრიკაში, რომლის გასინჯვამ გული აურიბს იტალიელ ფაშისტებს.

აბულ-კასიმი—ცნობილი ექიმი, რომელიც ცხოვრობდა, არაბეთში XI საუკუნეში. განსაკუთრებით ჰკურნავდა ფსიქიატრულ სნეულებებს.

დღეს რომ ეცხოვრა ფაშისტურ გერმანიაში, დიდი პრაქტიკა ექნებოდა.

ბალტიის ზღვა — საუკუნო განსვენების ადგილი მტრულ სახელმწიფოთა კრეისერებისათვის.

კითხვა-პასუხი

კითხვა

რატომ არ შეიკავებს თავი ფაშისტების ბელადებმა საბჭოთა კავშირზე თავდასხმისაგან?

პასუხი

თავი თავის ადგილზე რომ არ ჰქონდათ, რას შეიკავებდნენ?

„გულაღი“

ფინეთის ს.-დემ. გაზ. „არბეტარბლატედის“ ყოფილმა რედაქტორმა ვირტანენმა განაცხადა: „მოწამენი ვიყავით აღმასფროთებელი ამბების, მაგრამ არ შეგვეძლო მასზე ლაპარაკი და წერა.“

ნახ. ღონისა

მოძალატე: (უურნალისტს) — რატომ არაფერს სწერთ? ნუ თუ არაფერი გაქვთ სათქმელი?

უურნალისტი — სათქმელი ბარემ ბევრი მაქვს, არც მშიშარა ვარ, მაგრამ... ვინც რამე სთქვა, ხომ ხელავ, რას უშვრებიან?

სახელი სახელმწიფო

დღეს აკაკურად მიტაცებს რკინანი ხვარასნისანი სახელის ბრძოლით მოხვეჭა ეს არის ჩემი მიზანი.

გმირ წინაპრების აჩრდილთა სულში ჰანგი ჟღერს ხმოვანი „სჯობს სიცოცხლესა ნაძრახსა სიკვდილი სახელოვანი“.

სჯობს სახელისა მოხვეჭა ყოველსა მოსახვეჭელსა, რომ არ ემსგავსოს ვაჟაკი ჯაბანსა ქსლისა მბეჭველსა.

მაგრამ სახელი სახვეჭად სხვადასხვაგვარი ხერხია ზოგი მით იხვეჭს სახელს, რომ მასრას მიუგავს ფეხია.

დაუფლის „შამილს“. პაღესპანს, ლეკურს ფოქსტროტს და ბაღდადურს, და თვალებს დააცეკინებს გოგონას სახეგაბადრულს.

ზოგი თავს იმით გვაწონებს, მითი ამყობს, ძვირფასობს, რომ ბარიტონით გასძახის „ფა მი-რე“-ს, „დო-რე-მი-ფა-სოლ“-ს.

გულს აგითროლოებს ჰანგებით ხან შვებას მოგვგვის მზიანსა, ხან სევდის ქარით შევირბევს სულს მგზნებარს, ხალისიანსა.

ზოგი სულს დასწვავს კაცისას აზრების მხატვრული თქმებით და ლექსის ტაეპს დაჰქარავს ზედაქტილური რითმებით.

ზოგი ბურთს გაჰხვევს ბადეში, ვერავინ შეეცილება და ამხანაგურ შეჯიბრში ქულებს იმატებს წყვილებად.

ზოგი ოტელოს ასახავს ან სამასწლოვან იაგოს, ისე რომ ცოცხლად მიიჩნევ და გინდა შური მიაგო.

სახელის მოსაპოვნელად გზები არსებობს მრავალი, ყველა ღირსეულს პატივს ვსცემ რა გზითაც იყოს მავალი.

მაგრამ ერთი გზა სახელის დღეს მიჩანს უბრწყინვალესად, ეს გმირის გზაა ვინც მტერთან ბრძოლის მახვილი გალესა.

ვინაც მტერს ხედება ლომგულად, დაანთო ცეცხლის სვეტები, წითელ არმიის რიგებში ვინც იბრძვის თავგამოდებით.

ვინც ზღვაში, ცაზე, მიწაზე, მტერს ანადგურებს გმირულად და მომხდურს ტყვიებს აწვიმებს მალლიდან კოკისპირულად.

დღეს აკაკურად მიტაცებს რკინანი ხვარასნისანი, სახელის ბრძოლით მოხვეჭა ეს არის ჩემი მიზანი.

მედუზა

— ხედავ რა მამასისხლად ჰყიდის კვერცხებს ის სპეკულიანტი? მას როგორც ხჩანს, არ წაუკითხავს გუშინდელ გაზეთის ფელეტონი: „ვებრძოლოთ სპეკულაციას“, თორემ შეეშინდებოდა.
— რა გულუბრყვილო ხარ! რა შეაშინებს, როცა ის ფელეტონი მან დასწერა.

„თ ი თ ი ს გ ა რ ი“

ეს ძველი დროის ამბავი არის, მე ზღაპრით გამოვიჩინა!

აკაკი

კრიჭო ყველას უყვარდა სოფელში. გარდა იმისა, რომ გამრჯე, ხალისიანი და კარგი სამეზობლო კაცი იყო, ბერიკაობასაც ეწეოდა დრო-დროთი, მისი გამოსვლა კი, მისი ნიღაბი და მორთულობა და განსაკუთრებით მისი მოსწრებელი სიტყვები მუდამ ზედმიწევნით იქ „ურტყამდა“ სადაც საჭირო იყო.
ვის არ ახსოვს მისგან ხუცესის გამოჯავრება: ერთ დღეს მოედანზე გამოიყვანა ბერიკები, ერთი მღვდლის სახით, მეორე—ტახისა, ტახი დაჰკლა და ხუცესს ასე შეესიტყვა:
— მამაო, მამაო! აგერ შეხე, მკვდარი გღია და წესი უნდა აუგო.
ხუცესმა მოიხედა, წაიბუზღუნა:
— მერე და გასამრჯელოს ვინ მომცემს?
— გასამრჯელო სად შეუძლიან, უპატრონოა.
შენც უსასყიდლოდ უნდა დამარხო.
ხუცესი გაჯავრდა:
წასვლა დააპირა, მაგრამ ამ დროს — კრიჭოს თითქო რალაც გაახსენდაო, თავზე ხელი შემოიკრა და შესაბაზა:
— ხუცესო, დიდა, ეხლა გამახსენდა: ამ საცოდავს ანდერძი აქვს დატოვებული.
ხუცესი შეჩერდა:
— მერე რაო?
— აგერა, დაწერილიც ჰქონია მაგ უბედურს.
— რა სწერია?
კრიჭომ გადათვალღერა ნაწერი. შეჰყვირა:
— შეხე, შეხე, მთელ თავის ქონებას თურმე სულ შენ გიტოვებს, ხუცესო!

— აბა, რასა, წამიკითხე, კრიჭო ჩემო! ..
და ხუცესს სახე სიხარულისაგან გაუბრწყინდა კრიჭომ დაიწყო კითხვა:
„ათი ქათამი დამარჩა სახლში, სულ ხუცესს მიეცეს ჩემი ტაბლისათვის“.
მღვდელი მოჰყვა ლოცვას და საცეცხლოურის ქნევას:
— ღმერთო აცხონე, აცხონე უფალო!
კრიჭო განაგრძობს:
„ორი ხბოიანი ფური რომ მყავს, ისიც მღვდელს მიეცეს ჩემი სულის მოსახსენებლად“.
— თი, განათლდეს მაგის სული საიქიოს და დამკვიდროს სასუფეველი ცათა.—უმაღლებს ხმას ხუცესი.
კრიჭოც ვითომდა მეტის ხალისით კითხულობს:
„ოთხი ჰედილა რომ მყავს, ისიც მღვდელს მიეცეს ჩემი სულის საცხონებლად“.
— აცხონოს, აცხონოს უფალო და იყომსცა ხსენება მაგისი უკუნითი უკუნისამდე!
„ჩემი ცხენიც ხუცესს გადავიციო“.
ოჰ, განათლდეს მაგის სული. ცხონდეს.
ამ დროს კრიჭო ცოტა შეჩერდა, ქვევიდან ხუცესს ცბიერად ახედა და განაგრძობს:
„ხოლოდ ხუცესმა ხუთასი თუმანი ვალი რომ მაქვს, ის უნდა გადაიხადოს“.
აქ კი შეზტა და შეტრიალდა ჩვენი ხუცესი:
— უჰ, წყველი, წყველი! ეს რა მიუქარავს! წაწყდეს! ჩავარდეს ჯოჯოხეთის ცეცხლსა და გენიაში! მიაგლო საცეცხლოური მიცვალეხულს და გაიქცა.
ერთხელ სულ სხვაგვარ მოიართო და მოიკახმა სოფლის საყვარელი კრიჭო;
ქალური კაბა ჩაეცვა, თავზე ლეჩაქი გადაეფორიალებინა, და თითის ტარით დადუმებული მატყლს ართავდა.
ყველანი გაკვირვებული ეკითხებოდნენ—რა მოგსვლიაო? მაგრამ ის დიდხანს ხმას არ იღებდა.

ბოლოს, რომ ძალიან ჩააცივდნენ, ეს წარმოსთქვა; ნუ თუ ვერა გრძობთ, რომ ჩვენ გაუკაცები არა ვართ. მხოლოდ ლეჩაქი უნდა გვეხუროს და თითისტარს ვატრიალებდეთ...
იწყინა ხალხმა—რად გვლანძღავსო. კრიჭომ კი განუშარტა:
— ეგერ ჩვენს მეზობელ თემში, ჩვენს მოძმეებს თავს მტრის ურდო დასხმია და განადგურებას უპირებს, ჩვენ კი—აქ გულზელი დაგვიკრფოთ. ჩამოიხსენით ეგ ხმლები, მომიჯექით გვერდით, თავს ლეჩაქი დაიხურეთ და თითისტარი ატრიალეთ...
ეს ყველაფერი ისე ძლიერად და დროულად იყო თქმული, რომ ხალხი აღელდა, ხალხს ენიშნა, იარალი აისხა და თავგანწირული ბრძოლით მტრის ურდო გადარევა საქართველოდან.
ზალვა დაღიანი
მინაწერი: ჩვენს ხალხს მუდამ უყვარდა მშვიდობიან დროს გონივრული ხუმრობა აქ მოთხრობილის მსგავსად, ხოლო მტრის გამოჩენისას კი—ერთსულლოვანი და თავდადებული ბრძოლა მომხდურთა გასანადგურებლად.
ახლა უფრო უსაზღვროა ჩვენი ხალხის სიყვარული სამშობლოსადმი, უყვარს ხუმრობის დროს ხუმრობა, ხოლო ბრძოლის დროს—გმირული თავდადება. უყვარს და ამ სიყვარულს ერთსულლოვნად ამჟღავნებს საბჭოთა ქვეყნის გმირი ხალხი—კულტურისა და პროგრესის დაუძინებელ მტრებთან—პირსისხლიან ფაშისტ ყაჩაღებთან ვაჟაკურ ბრძოლაში.
შ. დ.

— ფაშისტური სახელმწიფოების სააგენტოები როგორც კი გაიგონებენ საბჭოთა კავშირის შესახებ, თუნდაც ბეწვის ოდნა
 კორს, მაშინვე ჩაავლებენ ხელს.
 — ეს არც გასაკვირია, რადგან თვით იმათი მდგომარეობა ბეწვზე ჰკილია.

ფაშისტები და მსახიობი

ნორვეგიაში დაპატიმრებულია გამოჩენილი მსახიობები, რომელთაც უარი განაცხადეს მონაწილეობა მიეღოთ ნაციონალ-სოციალისტების მიერ მოწყობილ რადიოგადაცემასა და საღამოებში.

გაზეთებიდან

ფაშისტები (მსახიობს) — შენზე ამბობენ კარგი ხმა აქვსო, იმღერე, რაღას ინაწები.

— აბა, კარგათ იყავით, დედა, მამა—მე ფრონტზე მივდივარ...

— კი მაგრამ, მე აქ ვისთან მტოვებთ, ბიჭო?

— შენ? დედასთან. მოსავალი აიღეთ, წაიშუშავეთ საქონელს მოუხარეთ, კოლექტივი გაამაგროთ.

— კოლექტივი ისედაც მაგარია. მოსავალს უფრო დაც აიღებენ... საქონელს დედაშენი მოუვლის...

— რა ჰანგზე მღერი, მამაჩემო?

— იმ ჰანგზე, რომ მეც მიინდა წამოვიდე.

— გაგიყდა ბერიკაცი,—წამოვარდა ბაბილინე.— რა დროს შენი ომია? არა, არა, წაიყვანეთ, თორემ მაგის ბუხლუნს მე ვერ გავუძლებ.

რასაკვირველია, არ წაიყვანა შვილმა სტეფანე.

— ჩვენც ვეყოფით პასუხის გასაცემად იმ...—დაუმატა ვაჟმა.—აბა, თქვენ იცით, თალიკოს მიხედეთ...

თალიკო ამ ბიჭის საცოლავა. მას აზრადაც არ მოსვლია, რომ ვისივე მიხედვა სჭირდება, რადგანაც ომის გამოცხადების პირველ დღესვე გამოცხადდა სამხედრო კომისარიატში და ნაწილში ჩაირიცხა თავი.

ეს ამბავი მალე გაიგო სტეფანემ.

— ახლა რაღას იტყვი?—ქალები ნაკლები არიან ბიჭებზე?—შეეკითხა ქმარს ბაბილინე.

სტეფანეს არაფერი უპასუხნია: „არ ღირსო“,— და ბრიგადისაკენ გასწია, რათა მოსავლის აღებაში მიეღო მონაწილეობა.

რაც შეეხება საშუალო ვაჟს, იგი არ გამოცხადებულა დედ-მამასთან იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ როგორც ტანკისტი, უკვე ორი წელია, არმიაშია. მისგან მხოლოდ წერილი მიიღეს იმის შესახებ, რომ მისმა ტანკმა-კოშკმა ოთხჯერ გაარღვია მტრის რკალი და გმირული ტანკის სახელი მოიხვეჭა.

სტეფანე უფროდაუფრო ღელავდა,

— არა, ჩემო ბაბილინე, მე აღარ შემძლიან შინ გაჩერება,—გამოუტყდა იგი ცოლს.

— მაშ რას აპირებ?

— ომში წასვლას.

— ვისთვის ხარ საჭირო, შე გადაბერებულო?

— ალბათ ვარ. ომი ბევრი მინახავს. ეს უკანასკნელიც ვნახო...

— არ მიგიღებენ. მოხუცები არ სჭირდებათ.

— მიმიღებენ.

— არ მიგიღებენ.

— მიმიღებენ!—მტკიცედ სთქვა სტეფანემ, ხელში კომბალი დაიჭირა და სამხედრო კომისარიატისაკენ გასწია. თან განცხადება წაიღო.

„გთხოვთ მიმიღოთ მოხალისედ. ომში გამოცდილი ვარ. შეიღებოც, ომში მყავს: ერთი ტანკისტი, ერთი არტილერიისტი, ერთი—ექიმი. ამიტომ გთხოვთ მიმიღოთ. მე მინდა დავებნარო ჩვენს შეილებს ფაშისტების განადგურებაში... ჯერ კიდევ ჯანიანი ვარ... მკლავი და მუხლი მაგარი მაქვს, თვალთ კარგად მიჭრის. ჩემს ჭადარას ნუ უყურებთ: 75 წლის არც კი ვარ...“

სტეფანე მიმინოშვილი“.

ასე წერდა სტეფანე განცხადებაში და გულდინჯად მიდიოდა.

რაიონის ცენტრში ჩავიდა. კომისარიატი მონახა და კომისართან შევიდა, განცხადება დაუდო წინ და თანაც აუხსნა თავისი ჯეგელობის ამბავი.

კომისარმა მოუსმინა, განცხადება წაიკითხა და პასუხად სტეფანეს გაუწოდა, მაგიდის უჯრიდან ამოღებული ქაღალდი, რომელშიც იგივე ეწერა, რაც სტეფანეს განცხადებაში.

თურმე სტეფანეს შეილიშვილს, გურიკოს, სიტყვა-სიტყვით გადაეწერა ბაბუას განცხადება, ოღონდ ხო-გიერთი ადგილი და აგრეთვე წლოვანება შეეცვალა: თუ ბაბუა ხელოვნურად აკლებდა წლოვანებას, შეილიშვილი განზრახ უმატებდა თავის ჰასაკს, რათა დიდათ მოეჩვენებინა თავი...

კომისარი ადგა, მეორე ოთახში გავიდა, იქიდან ცამეტი წლის გურიკო გამოიყვანა და ბაბუას ჩააბარა.

— ძალიან ვწუხვარ, ძია სტეფანე,—ლიბილით სთქვა კომისარმა, ძალიან ვწუხვარ, მაგრამ იმულებული ვარ, ორივეს უარი გითხრათ... ფრონტზე საკმაოდ გვეყავს ხალხი... გთხოვთ ეს ბავშვი სახლში წაიყვანოთ... მიხედეთ სახლს, მეურნეობას, იბრძოლეთ კოლექტიური შრომის ფრონტზე—და გულმოდგინედ იყავით.

კომისარი გულთბილად გამოეთხოვა სტეფანეს რომელიც ერთობ გაბრაზებული მოაბიჯებდა სახლისაკენ, აგრეთვე გაბრაზებულ გურიკოსთან ერთად.

ა. მალულაჩია

სამი თაობა

— მაგ ავაჩაკმა ფაშისტებმა ომი მოგვახვიეს თავზე,—ბუხლუნებდა სტეფანე და გამალებით აბოლებდა ყალიონს.

— თავს წააგებენ, თავს, უი, მეხი კი დაეცეს მაგათი!—ჯავრობდა სტეფანეს მეშულე ბაბილინე და თავის საქმეს აკეთებდა.

— ეჭ. ერთი წამიყვანა...

— სადა, ბერიკაციო?

— სად? სად და ქორწილში... როგორ მეკითხები, დედაკაციო? რასაკვირველია, ფრონტზე!

— უი, უი! ერთი ამას უტყვირეთ! თმა და წვერი გაგიტეთრდა, შვილიშვილები გყავს, რაღა დროს შენი ომია?

სტეფანემ აღარაფერი უპასუხა: „არ ღირს მაგასთან ამ თემაზე ლაპარაკიო“—გადასწვავიდა და ისევ ყალიონს მიუბრუნდა.

— ბრიგადაში წავალ, შევატყობინებ მაინც.—სთქვა ბოლოს,

— იჯიკი მანდ, უშენოდაც იციან—შეეკამათა ცოლი

სწორედ ამ დროს ცხენის ფენის თქარა-თქური გაისმა. ეს იყო სტეფანეს უფროსი ვაჟი ილიკო.

— მამაჩემო, ტრაქტორი მივატოვე, ჩემს თანაშემწეს დავუტოვე...

— ცუდად მოქცეულხარ... რა მოხდა?

— რა მოხდა? არაფერი...—ილიკომ ჩუმად გაიხედა დედისაკენ. დედას გული აქვს სუსტი და ილიკოს შეეშინდა, ცუდად არ იმოქმედოსო. საქმე მქონდა და წამოვედი... მამა, მოდი, ეზოში გავიაროთ, ცხენი გაჩვენო...

ბაბილინემ შეიღს შეხედა.

— ვიცი, შვილიკო, რაც ცხენი უნდა აჩვენო, შენ გინდა მე დამიმალო, რომ ფაშისტებმა ომი აგვიტყენს...

— ვინ გითხრა, დედი?

— მამაშენმა.

— შენ ვინ გითხრა, მამა?

— რადიომ.

— მერე?

— მერე? რა მერე? ახსნა-განმარტებას მთხოვ?

— არა... მაგრამ მე...

— შენ რა?

— მე მივდივარ...

— არსადაც არ მიდიხარ!— გაუწყრა მამა.— შენ გაქვს მხოლოდ ერთი გზა.

— რომელი?

— ფრონტისაკენ.

შვილი მოეხვია.

— მეც ეგ მიინდოდა მეტქვა... დედი, მამაჩემო, მე ეხლავე მივდივარ... აბა, თქვენ იცით...

ილიკო წავიდა.

ისევე, როგორც მისი ამხანაგები.

— საქმე ვაჟია, ქალი ომში რას გამოგადგება,—ამაყად სთქვა სტეფანემ.

—„მე ფრონტზე მივდივარ. კარგად გნახეთ, ელენე, ასეთი იყო დევეზა, გამოგზავნილი სტეფანეს ქალიშვილის—ექიმ ელენეს მიერ.“

— უი, თქვენ კი გენაცვალოს დედა, შვილებო!—საქმე მართა ვაჟი არ ყოფილა, თურმე ქალსაც შეუძლია იომოს, —ნიშნის მოგებით სთქვა ბაბილინემ ქმრის საყურადღებოდ.

სტეფანეს არ უპასუხნია. „რა უნდა ველაპარაკო“—გაიფიქრა.

რაიონის ცენტრიდან მანქანა მოსრიდა. შიგ იჯდა მიწვანის ბულალტერი, სტეფანეს უმცროსი ვაჟი.

შობი რამ-შობი სახლის შესახებ

პირველი

იხსნა ერთი განცხადების

ნაბ. გ. იხაევია

მან საბჭო იხე შოაწყო, რომ სახლების კომუნისტად დანიშნენ. «გემრიელი ლუცმა» აღიქრა მან და „საქმის კურსში“ შესვლას შეუდგა.

1. — ეს მშობი უფარგისია. შეიძლება კიდევ მოგწამოთ. ამას წავიღებ და ახალ მშობებს გაუკეთებ. — განუცხადა მდგმურებს და წულის მშობი გზას გაუყვანა.

4. წუადლი არ არის და ამაზნა რა საპირია. თუ არ წავიღებ, იმწე შოპარავს. — თქვა და ამაზნა წუადლი გააკეთა „შესანახავად“ და იპურლებსაგან დახეცავდა.

ჩვენი სახლის კიბის ცალი მხარე ჩაენგრა, კედელიც გაიბეცებოდა წიშების მიღებას. — მიმართეს მდგმურებმა პირსამმართველოს.

შემოიტანეთ განცხადება იმის შესახებ, რომ თქვენი სახლის კიბის ცალი მხარე ჩაენგრა და სხვა, — უპასუხეს მათ პირსამმართველოში.

4. მდგმურებმა უცადეს, უცადეს, მაგრამ...

2. დირექტორს უშუბია ემტვრევა, რაც დარჩა ისიც ჩაიბტვრევა, თუ არ ეუპატრონენ! — დალაშქრა კედელ და მინებოვ გზას დაუყვანა.

3. — საბურავს უფარგისია ამ ურესტს წავიღებ სანამ ქარი წაუღებდეს და შენზეც ახალ საბურავს გაუკეთებ.

2. ორი თვის წინათ აქ განცხადება შემოვიტანეთ იმის შესახებ, რომ ჩვენი სახლის კიბის ცალი მხარე ჩაენგრა და სხვა და პასუხს ვეღოთ, — მიმართეს მდგმურებმა იმავე სახლსამმართველოს.

— შემოიტანეთ განცხადება იმის შესახებ, რომ ორი თვის წინათ თქვენ შემოიტანეთ განცხადება და პასუხს ვეღოთ. — ამოიწუვრავდ მიუღეს მათ.

3. კედელმა ადარ დაუცადა...

3. დირექტორს კარის ქარი იხე აწავალებს, რომ ხერხის არ დაეკაროს, წავიღებ და როცა რემონტს შევუდგებო, ახალ კარსაც გავაკეთებ — თქვა და გზას გაუყვანა.

4. კომუნდანტოს უშუბიის ამოთეოხ: 6 თვის უშედეგად.

3. ოთხი თვის წინათ ჩვენ აქ განცხადება შემოვიტანეთ იმის შესახებ, რომ ჩვენ ორი თვის წინათ განცხადება გვერინდა შემოიტანეთ! — და...

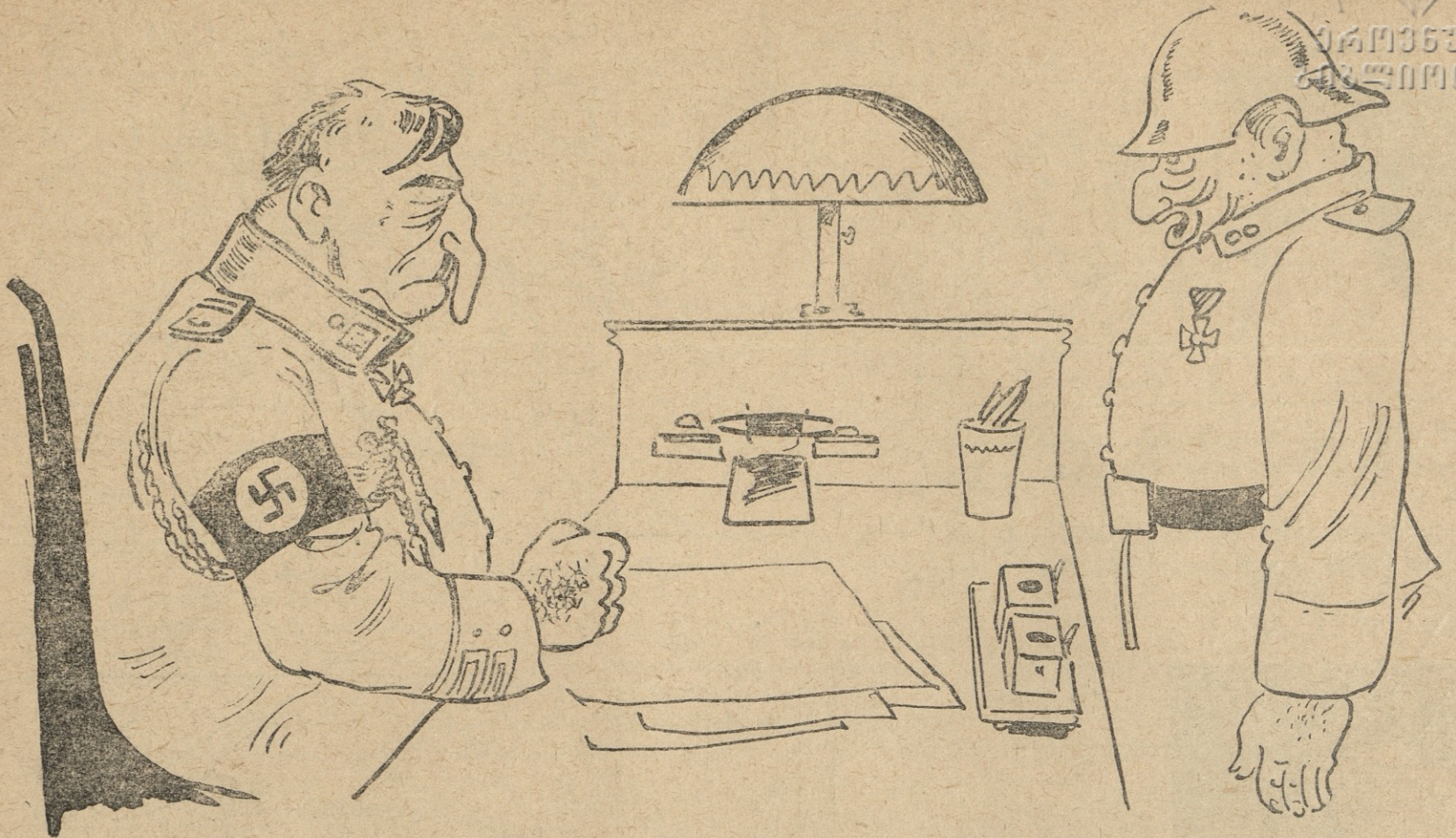
— შემოიტანეთ მაგის შესახებ განცხადება და კომისიას დაუკლეთ.

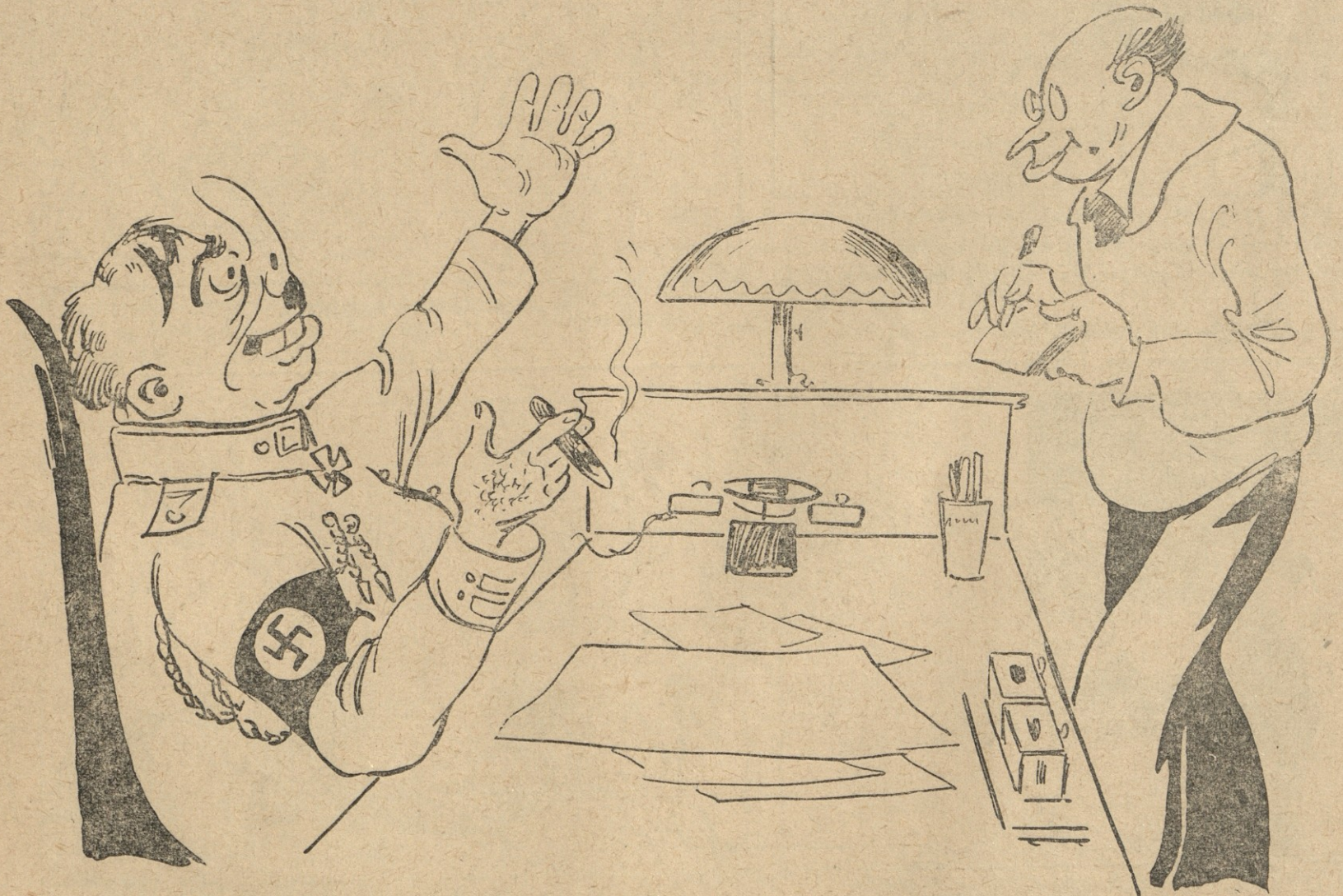
3. თქვენს განცხადებაში დაზიანების უცებობა ხასწორით არ არის აღნიშნული, — განუცხადეს კომისიის წევრებმა მდგმურებს, — თქვენ სწორად გაზარდავთ, აქ კი დაზიანებულია, შემოიტანეთ განცხადება იმის შესახებ, რომ...

კომუნდანტოს უშუბიის ამოთეოხ: 6 თვის უშედეგად.

შენიშვნა: დაწვეო ოცი რაგონი.

1. როცა ისმენს შტაბიდან ინფორმაციას საომარი მოქმედების შესახებ.

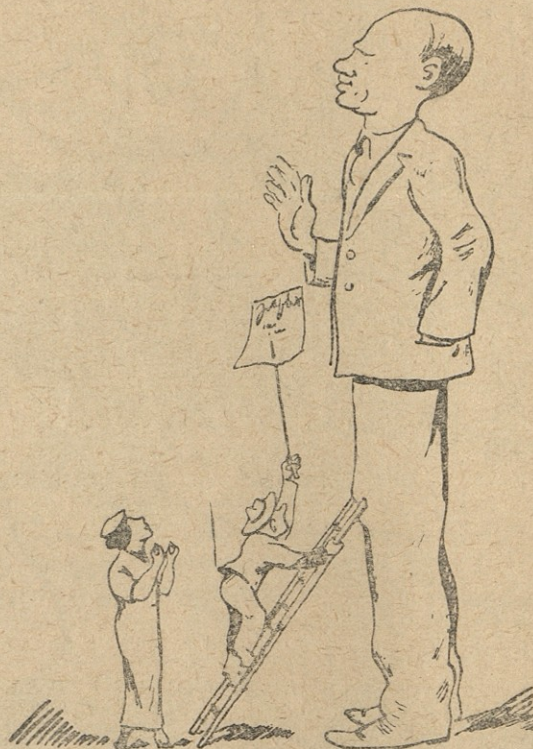
2. როცა აძლევს კორესპონდენტებს ინფორმაციას საომარი მოქმედების შესახებ.

ჩვენი ნობელი ქუთაისად სვამებს

ტექსტი გენო ლიპიძის, — მგობრული შარები მხატვარ ღონისა.

ქუთაისის მატაკებელს, რომელმაც ლ. მისხიზვილის სახელობის თეატრი ჩამოგვიყვანა, „ნინავის“ ფოტო-დეკორაციის შესახებ. გადასცა რა ერთი უფლებიანი თეატრის მთელი კოლექტივის, დეკორაციები ირჩევდა ფოტოკაპრადი და მისგან დაუგონად ავირყვას სტუმრებს. ფოტო-ფოკუსში მოხდა ზოგიერთი ავირყვასთან, რომლებსაც აქვე ვათავსებთ მხატვარ ღონის შესწავლებებით და იმ პატარა ინტერვიუთი, რაც ჩვენმა დეკორაციის ჩამოკრთვა მათ.

„ნინავი“ სიამოვნებით დასწერო ქუთაისელი სტუმრების წაკრძობებს და ამ მცირე ნობელით გამოსთქვამს თავის ღრამ სიმკაცრეს ალენიშული თეატრის მთელი კოლექტივის მიმართ მრავალშემიქი...
 გენო ლიპიძის

1938-39 წლის სეზონის წინ

ღონის ნინავის (ქუთაისის სახელმწიფო თეატრის ხელმძღვანელი — ზოგიერთ მსახიობს) — გავიწიეთ ანგარიში, წამოღეთ ქუთაისში სამუშაოდ, ახალი საქმეა, ახალი ენტუსიაზმი... ნუ გვეტყვი უარს...
 — ზოგიერთთაგანი. — ქუთაისში? ვერ წამოვალთ, ცოტა შორსაა.

1941-42 წლის სეზონის წინ

— ზოგიერთთაგანი: — პატივცემულო ღონის, გავიწიეთ ანგარიში წამოვალთ თქვენს თეატრში სამუშაოდ. ა. ნუ გვეტყვი უარს!
 ღონის. ანთაქმ — ჩვენს თეატრში? სიამოვნებით, მაგრამ ადგილი აღარ გვაქვს... არ შემოძლია!

ა. იბრაჰიმი

— წელთა სიმრავლე წამომეპარა, მაგრამ ვერ მივართვი შე და სიბერე ერთმანეთს ვერ შევეგუებოთ... მოხუცი ღირის როლშიც კი უწვევრ-უღვაშო ახალგაზრდად გამოვიყურები...

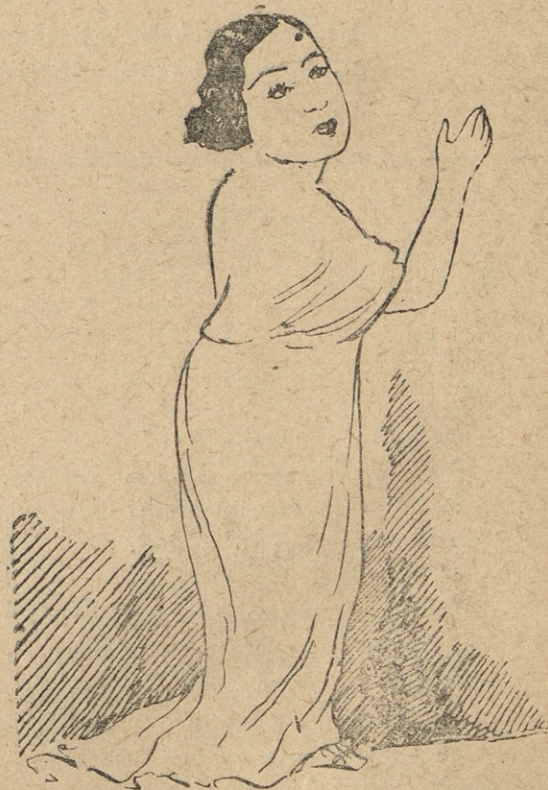
საბა აბიკაჯიბი

— სცენაზე ხშირად მიხდება შევასრულო როლები საყვარელი დედისა, მეუღლისა, საერთოდ საყვარელი ქალისა. მე უსაზღვროდ მიყვარს ყველა ეს ტიპები, მაგრამ ყველაზე უფრო მიყვარს ჩვენი ძვირფასი მამულები, რომლებსაც თუ არ ვცდები, მეც ვუყვარვარ... მე სხვას არაფერს ვიტყვი, დანარჩენი სცენიდან მოიხმინეთ.

იუზა ზარაზვილი

— კაცო, იაგოს გველური სახე მე განვასახიერე, ჯამუში პიესა „ლ. კეტხოველი“ და დეკორაციის შესახებ „საკაქეში“ მე განვასახიერე... იცოცხლეთ ტაში ბლომად არის, მაგრამ უფრო მეტი იქნება, თუ ჩვენი ეპოქის შესაფერი ადამიანების როლებში უფრო ხშირად გამოვიყვანო!

მარი გარაზვილი

— მე არაფერს ვიტყვი რა ქალიც ვარ, მეშინია თავის ქება არ გამოვივიდე... თვითონ მაყურებლებმა სთქვან — როგორი რისხვა ვიყავი კალიბისა „პაველ ვრეკოვი“, რა ტურფა ვიყავი „პატარა კანში“, რა საუცხოოდ ვითამაშე თეკლე „გიორგი სააკაქეში“ და რა მშვენიერი კორდელია ვარ „მეფე ღირში“...

*) შენიშვნა „ნინავისა“. ჩვენ შეგვიძლია დავადასტუროთ, რომ თქვენ არ სცდებით.

„წითელი არმიის მიერ ტყვედ წამოყვანილი გერმანელი ჯარისკაცები უმეტეს შემთხვევაში მთვრალნი არიან. ისინი აცხადებენ, რომ ფაშისტი ოფიცრები შეტევაზე გადასვლის წინ ჯარისკაცებს ასმევენ არაყს.“

გაზეთებიდან

ნან. ა. კანდელაკისა

— შენ მხოლოდ სამი ჭიქა არაყი დალიე ფრიც? მე კი ოთხი ჭიქა გადავკარი.
— ეხ, ჩემო მეგობარო, ანგარიში არ არის. რაც არ უნდა დავთვრეთ, წითელი არმია მაინც გამოგვაფხიზლებს.

ყურმოკრული

რადიოკომიტიის ღერეზანში

— რაზე ხარ ასე მოწყენილი?
— მოწყენილი ვიქნები აბა რა ვიქნები. თეატრში ხომ არაფერ როლებს არ მაძლევენ, და ახლა ამ რადიოშიც მიწუნებენ.
— აქ რატომლა?
— შენი დეკლამაცია მსმენელებამდე არ მიდისო, ხშირად ენა გებმებაო, არაპარმონიული ხმა გაქვსო. . . სწორედ ისე დაიწყეს ლაპარაკი თითქოს ესეც თეატრი იყოს. თეატრში მესმის კიდევ როცა მსახიობს დიდ მოთხოვნილებებს უყენებენ, იქ მაყურებელს პირისპირ ხედები, თუ არ მოეწონა შენი თამაში გისტვენს, ან მიატოვებს დარბაზს, იქ თვითონაც ღელავ და ხელი გეშლება, მაგრამ აქ ასეთი ამბავი არაა. შედი კაბინეტში და ელაპარაკე მიკროფონს — ვერც მსმენელი

გისტვენს და თუ მაინცდამაინც გისტვენს, შენ ვერ გაიგონებ და თავისთვის რამდენიც უნდა გისტვინოს.
— კი მაგრამ...
— არაფერი მაგრამ, ხანდახან მართალია ებორძიკობ, მარა ჩვენი სახელგანთქმული მსახიობები რომ გამოდიან არც ისინი გრძნობენ მაინცდამაინც დიდ პასუხისმგებლობას, იმათაც ხშირად ეშლებათ...
საუბარში ერევა ახალგაზრდა რადიომოყვარული:
— კარგი იქნება იმ სახელგანთქმულებსაც ხანდახან შეახურობდნენ ჩვენ რადიომსმენელები იმას კი არ ვუყურებთ მსახიობი სახელგანთქმულია თუ დამწყები, ჩვენ გვინდა მსახიობს ჰქონდეს კარგი დიქცია. სასიამოვნო

ტემბრი, პირადად თქვენ კი, უკაცრავად კი ნუ ვიქნებით და...
— არ იცით რომ უკაცრავად ხართ, მე ათეული წლები გამიტარებია სცენაზე და თქვენ გამოდიხართ და მიხსნით როგორი დიქცია და ტემბრია საჭირო, თქვენ მე ვერაფერს მასწავლით...
— მე სრულიადაც არ ვცდილობ ვასწავლოთ, რადგან დარწმუნებული ვარ ვერც...
ღიალოგი თანდათან მწვავე ხასიათს იღებდა, მაგრამ სწორედ ამ დროს გაიღო სალაროს სარკმელი საითქენაც ელვის სისწრაფით გაექანა მოწუწუნე მსახიობი და დავაც შეწყდა.

რადიომსმენელი

გველი სხვის გყავში

ს. ოძისის (ხაშურის რ.) კოლმეურნეობის ფერმის გამგე ა. კიკნაძემ ხელი მიჰყო საქონლის განიავებას, განსაკუთრებით დაუნდობლად ეპყრობა ბატკნებს.

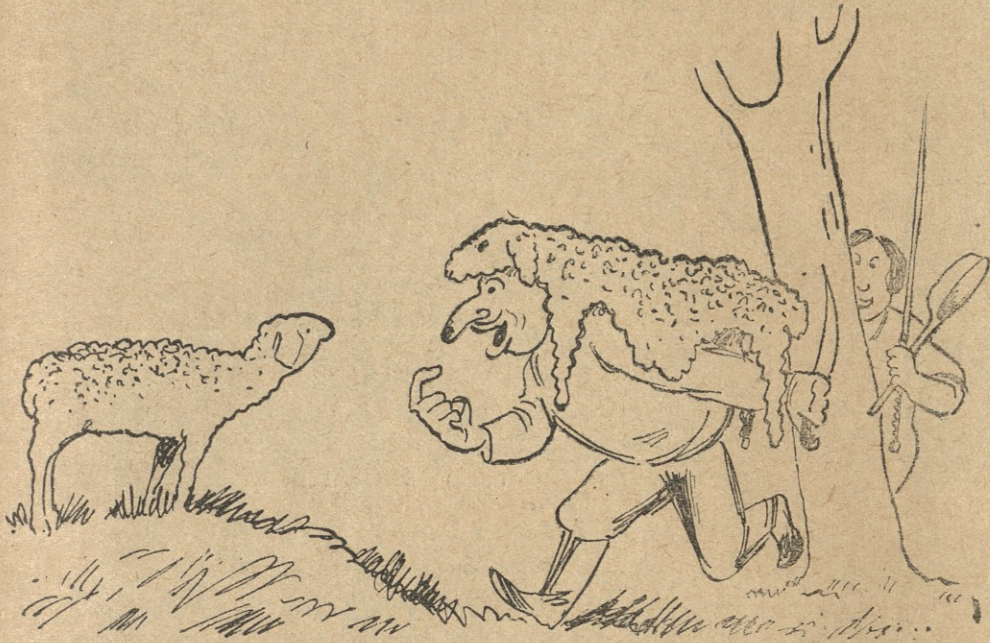
მოდი.

„უვილიზაჰოკაბი“

ნოქალაქევის (ცხაკაიას რაიონი) რადიო-მიმღები მოშლილია და მის შეკეთებას არავინ ფიქრობს.

კრიმინალური.

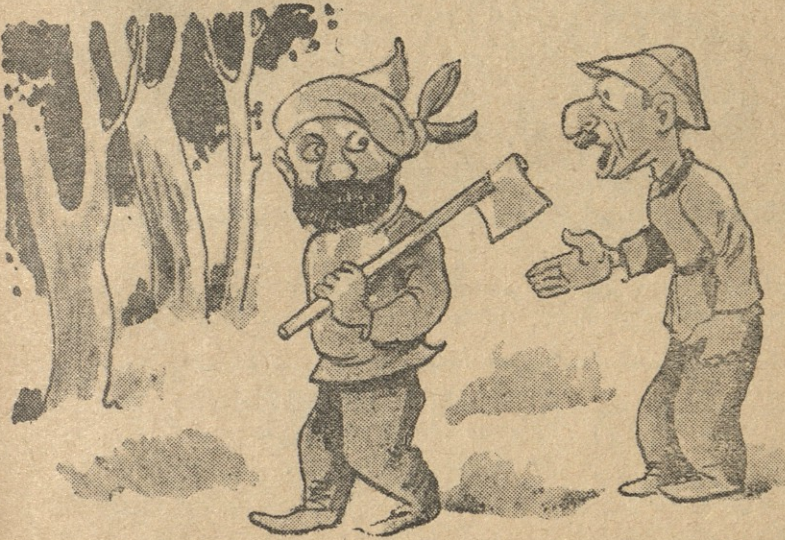
საქონელი
გიგლიოთქა

ფერმის გამგე — შეე... შეე... მეც ცხვარი ვარ, მოდი ბეკეკა ჩემთან. ნუ გეშინია.
ბატკანი — ვიცოცხვინცა ხარ, რაც ჩემს ძმებს დღე დააყენე ისეთსავე დამაყენებ მეც.
განა ვერ ვხედავ შენს მეუღლეს შამფური უკვე მოუმზადებია. არ მოვალ.

ადლო აულო

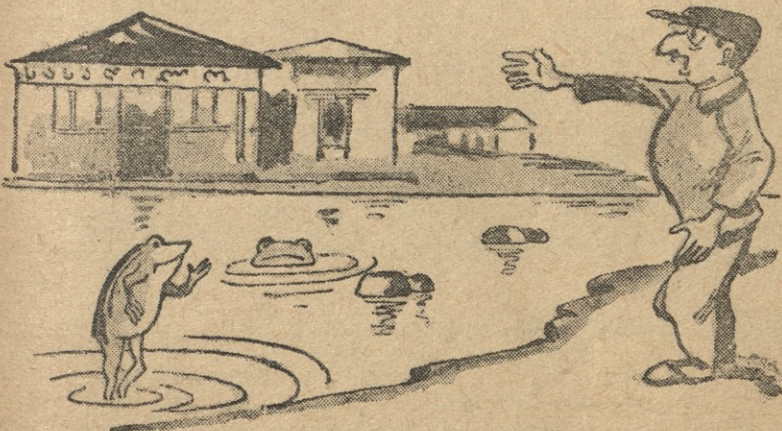
„ჭურჭორტ საირმეში ტყის დაცვას ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა“...

— გაგიჟდი კაცო? შუადღისას რომ შეშაზე მიდინარ, ტყის მცველები ხომ დაგინახავენ?
— სწორედ კაი დროა; ჩვენი ტყის მცველები ახლა ბაზარშია და სასადილოებში იქნებიან.

ღაბრაქობა

„ტყიბულის რკ- გზ. სადგურის ბუფეტის წინ მუდამ გუბე და ტალახი დგას“.

აღმოსავლეთით — შენა ხარ, დასავლეთით — მე, საწყალი:

სადილობა მინდა, მაგრამ შუაში დგას გუბე-წყალი.

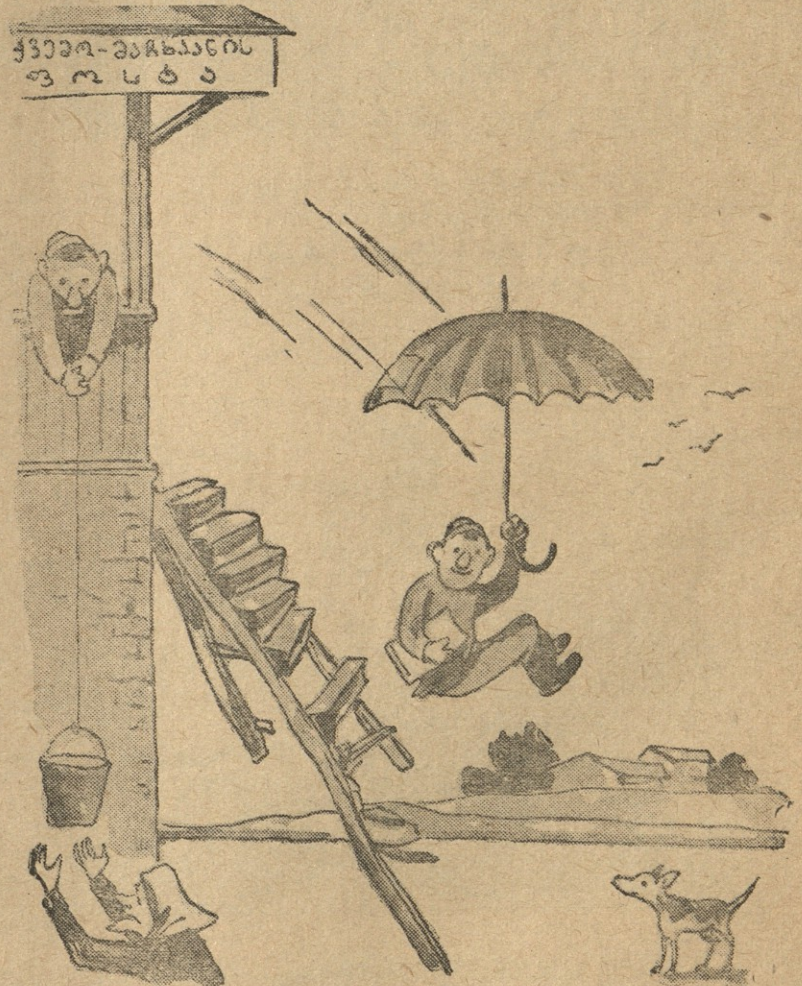

— რატომ ხსნი რადიოს?
— ოლიფანტე ღვინის გადასხმას აპირებს ქურიდან — კასრში და ძაბრად უნდა გამოიყენოს, — სულ ერთია, რადიოდ აღარ ვარგა.

ხარხი სჯობია ღონესა

„ქვე. მაჩხანის (სიღნაღის რ.) ფოსტა ტელეგრაფის შენობის კიბე ისეა დაზიანებული, რომ ზედ სიარული საფრთხილია“.

ილო.

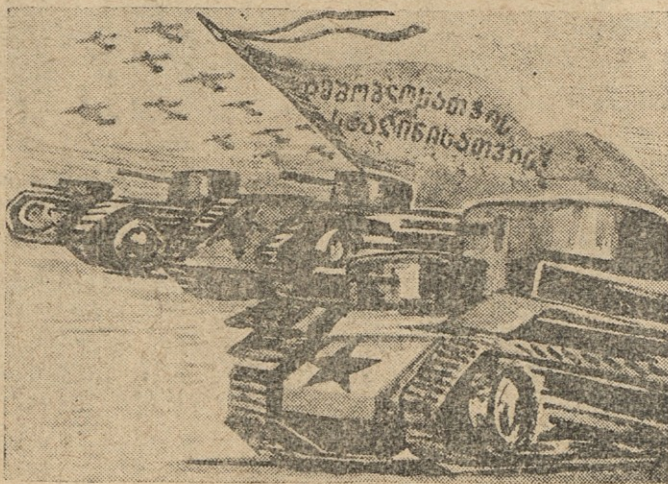
— შვილო, მანდ ამოსვლა რომ კიდეც მოვანერხო, პარაშუტი არა მაქვს და ვერ გადმოვფრინდები. ერთი მარკა ჩამოღუფი შენს გაზრდასა.

1. თავისუფლებას ჩვენსა
დღეს ემუქრება მტერი, —
მადას უხელებს მსუნაგს
ჩვენი პური და ქერი.

2. მაგრამ დაიძრა უცებ
მილიონობით ხალხი, —
ვერ შეაშინებს გმირებს
ვერაგ ფაშისტთა ფახი.

3. „სამშობლოსათვის!“ — ისმის,
როგორც გრუხუნი ზეცის,
ვრამავეთ საბჭოთა ტანკებს
დასათრგუნავად მხეცის.

4. ეკვეთა ჩვენი ჯარი
მტრის ურდოს განახელებს.
საბჭოთა ხმლები ჰკვეთენ
მათ უბინძურეს ხელებს.

5. მტკიცეა ჩვენი რწმენა,
კვლავ გაბრწყინდება დარი.
გაისრისება სულ მთლად
ფაშიზში საზიზლარი.

6. შარავანდედი მორთავს
ჩვენს დიად კავშირს ძმურსა,
და ჩვენ განვავარძობთ მზიან
ცხოვრებას საამურსა.

— ეჰ, ნეტავი ეს ჰიტლერი და მისი ხროვა, როდის გაქვებიან მიწით, რომ მთელი ევროპა დაიპყრეს და კიდევ არ ჰყოფნიო?
— სულ მალე! როცა წითელი არმია მიწის ქვეშ მოაქცევს მათ.

ერთი იმეათგანი

რუმინელ გენერალს ტუტუცესკუს უსიამოვნება შემთხვავდა. მივიდა მასთან გერმანელი ოფიცერი და უთხრა:

- გენერალ ტუტუცესკუს!
- მესმის, ჰერ უისბურგერი!
- თქვენ უსათუოდ კმაყოფილი ხართ ჩვენიო.
- დიან, ვგოჯდები კმაყოფილებისაგან..

— ეგ არ არის საჭირო. სიგიჟე აწყენს თქვენს ტვინს, რომელიც ისედაც დაჩაგრულია. თქვენ უნდა ილოცოთ, რომ ჩვენ, ფაშისტებმა მოწყალეობის კალთა გადავადარეთ თქვენს მიწა-წყალს.

- დაგლოცოთ უფალმა.
- და თქვენს პურის ყანებს...
- გაგახაროთ გამჩენმა,
- და თქვენ ნავთის სარეწაოებს...
- განათლდეს თქვენი სული.

— ჰოდა, გენერალ ტუტუცესკუს, წაიყვანეთ თქვენი ჯარი და შეესიეთ ბოლშევიკების ქვეყანას.

- უსათუოდ, ჰერ.
- აიღეთ!
- დიანაც, ჰერარი!
- დაიპყარით!
- მესმის, ჰერარო!

— პირველ რიგში ბესარაბია დაიბრუნეთ. ბესარაბია ხომ თქვენი იყო?

— ჰაი, ჰაი, რომ იყო ჰერარო.

— დაიპყარით და ჩვენი იქნება. იმასაც გადავადარებთ მოწყალეობის კალთას.

ტუტუცესკუმ დაიჩოქა და ხელზე ემთხვია, შემდეგ ადგა, შეიკაზმა თოფითა და ჯინჯილით, მოუხმო თავის ჰამქარს და გამოსწია ბესარაბიისაკენ. მის ჰამქარში საკმაოდ ერივნენ იმავე ჰიტლერ-კრუპის აგენტები, ისინი უბრძანებდნენ ტუტუცესკუს და ვინაიდან მას საკუთარი ტვინი ვერაფრად არგია, ყველაფერს ჰერებს უჯეროდა.

აი, მოადგა გენერალი მდინარე პრუტს და სურს გადმოლაზოს იგი, მისი ლაშქარი შეპყრობილია ერთადერთი ძლიერი სურვილით—როგორცე გადაურჩეს წითლების ტყვიას, ამისათვის იგი თავს არ ზოგავს.

— წინ! — ბრძანებს ტუტუცესკუს და მდინარეზე გადმოდის. უკან ლაშქარი მოსდევს

დიდხანს არ გრძელდება ეს ბრძოლა: აგრილობული ზარბაზნები, აკანებული ტყვიამურქვევები და შაშხანები, მოპიკირე თვითმფრინავები თავის საქმეს აკეთებენ: გენერალ ტუტუცესკუს ლაშქრიდან ბევრი ველარ ასწრებს უკან გაქცევას, ხოლო თვით გენერალი გატეხილი თავით მიჰყავთ... უკანვე.

იქ დანიშნულ, ადგილას მას ხვდება [იგივე უისბურგერი.

- რა ჰქენი, აიღე ბესარაბია?
- ვაი, თავი...—ჰყვირის ტუტუცესკუს.
- თავი ჯანაბას! რა ჰქენი მეტეი, გეკითხები?
- რა ვქენი და თავი გამიტეხეს, აი, ნახე...—კვნისის გენერალი.

— უისბურგერი უსინჯავს თავს და შიგ იხედება.

— ჰო, ცოტათი გატეხილია, მაგრამ თივას ბევრი არაფერი დაჰკლენია. — ამბობს იგი.

— რომელ თივას? რის თივას?

— აი, თავში რომ გქონებია. მე მეგონა, ტვინი გქონდა დაზიანებული, მაგრამ ვინაიდან ტვინზე მეტი თივა აღმოგჩნდა, ამიტომ ზარალი დიდი არ არის. ლაშქარს რა უყავი?

— ლაშქარი? იქაა...

— სად? ბესარაბიაში? ყოჩაღ...

— არა... პრუტში... შიგ მდინარეში...

უისბურგერი ხვდება, რაშიცაა საქმე და მეორე ტუტუცესკუს ეძახის, რომ იგი გამოგზავნოს ჩვენსკენ. ხოლო როცა მეორესაც პირველის ბედი ეწევა, ალბად რომელიმე ყვეჩესკუს მონახავს.

ბარსიტი

ქუჩაზე „ნიანგის“ კარაქშია გარევიდა ახად ბინაზე წიგნის სახახლის შენობაში: უორესის ქუჩა № 5, მე-4 სართული.

საკრედიტო კოლეგია

რედაქციის მისამართი: უორესის ქუჩა № 5.

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 1941 წ. 11/VII.

ლ. პ. ბერაის სახელობის პოლიგრაფ. კომბინატი, „კომუნისტი“ თბილისი, ლენინის ქ. № 28

გამომც. № 41.

შეკვეთა № 964.

შე 35301.

ტირაჟი 15000.

გვირთის „შემსუბუქება“

41-287

ბელგიის მოსახლეობა განიცდის სურსათის მძიმე კრიზისს, ვინაიდან მთელი სურსათი გააქვთ გერმანელთა საოკუპაციო ჯარისათვის.

ეროვნული
განმანათლებელი

ოკუპანტი — აი, ხომ ხედავთ რა სიკეთეს გიშვრებათ გერმანია, როგორ შეგისუმბუქათ ტვირთი?! თქვენ ეხლა ცარიელი კურკლების სახლებში წაღება აღარ გაგიჭირდებათ.

87 2